

	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/7-1-19
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
17.06.2015.		

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Стојан Ђорђевић, редовни професор
2. Др Данијела Поповић Николић, доцент
3. Др Данијела Костадиновић, доцент

2. Одлука Већа департмана за српску и компаративну књижевност број 10/7-1-55 од 19. јануара 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Јелена Зоран Миљковић
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул српска и компаративна књижевност)

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Женски ликови и зла коб у збирци приповедака Из тамног вилајета Момчила Настасијевића

IV ПРЕГЛЕД-МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл. Мастер рад Јелене Миљковић "Женски ликови и зла коб у збирци приповедака *Из тамног вилајета* Момчила Настасијевића" садржи 75 нумерисаних страница компјутерског текста, у фонту Times New Roman (вел. 12), а има следеће делове: фронтиспис (стр. 0), посвета (стр. 1), садржај (2), сажетак и кључне речи на српском и сажетак и кључне речи на енглеском (3), увод (4 – 5), поглавље *Настасијевић – загонетни међуратни иноватор* (6 – 8), поглавље *Женски ликови* (9 – 45), поглавље *Симболички обликовани женски ликови* (46 – 55), поглавље *Зла коб у структури приповедака* (56 – 70), закључак (71 – 72), литература (73 – 75).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА: На почетку рада ауторка наводи главне оцене књижевних критичара, историчара и теоретичара, посебно оцене о самосвојности и херметичности Настасијевићевог књижевног опуса и о сродности његових песама, драма и приповедака, поготово у погледу тематике и израза. Сложеност Настасијевићевих приповедака се огледа у томе што пружају слику друштвене атмосфере, различитих људских судбина, упечатљивих карактера, моралних дилема, и што намећу мисаоно-психолошку проблематику ангажујући читав интелект, морално-етичке принципе и друштвено-религијска схватања. Поред фабуле и структуре, пажњу завређују начини формирања ликова, тако да они имају трагичну боју која се уочава већ од зачећа, појачава низом све тежих пораза и окончава смрћу. Трагичност женских ликова уметнички је сагледана кроз различите улоге и профиле родности, у реалном и имагинарном свету, и појачана тако што, пролазећи кроз обичне и необичне ситуације, доживљавају поразе, и завршавају без остварења љубави и животног сна, а то њихово силажење са позорнице људске среће у људску несрећу је неминовно. Највећим делом ауторка истражује, дакле, предметни слој Настасијевићевих приповедака, вршећи подробне аналитичке конкретизације на основу продубљеног познавања наше фолклорно-митолошке традиције. Анализом су обухваћени многобројни Настасијевићеви женски ликови, како главни, тако и они споредни и тек поменути, и при томе разврстали на ликове девојака, мајки и супруга, тетака и баба. У посебном поглављу извршена анализа и класификација женских ликова са симболичком функцијом (девојка дух, жена болест, девојка јабука, жена смрт, Богородица). Ауторка разматра мотив зле коби у Настасијевићевим приповеткама, сврстава га међу натуралистичка обележја, поред романтичарских и реалистичких, а злу коб дефинише као природну, биолошку детреминацију, по којој деца наслеђују особине оца и мајке, од којих је посебно наглашена тамновилајетска зла коб греха и проклетства. То Настасијевић преузима из најстарије фолклорно-митске и верске традиције по којој се проклетство рађа из греха, а човек наслеђује, стиче и оставља проклетство. Преношење греха и проклетства наслеђивањем је претпоставка која произлази из мистичних веровања и та мистика је оно што слику света у Настасијевићевим приповеткама чини загонетном. Мотив зле коби се остварује у различитим видовима, а ауторка рада издваја најпре три врсте коби: коб због превелике лепоте, због гордости и због урока, а затим још две коби, злу коб породице и злу коб рата.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА На крају рада ауторка дели Настасијевићеве приповетке на две групе: психолошко-мистичне и ратно-социјалне. Прве још одређује као бајковите трагедије пошто у њима јунаци воде унутрашњу борбу која је неразрешива због проклетства, чиме је одређен њихов трагичан крај. Ауторка рада, такође, уочава мноштво несрећних и трагичних исхода међу женским егзистенцијама, посебно код девојака и мајки. Везани за женске, трагично завршавају и мушки ликови. Сва проклетства, од оног због греха родитеља, и проклетства изузетне лепоте, до проклетства због урокљивости, клетве, рата и глади неминовно доводе до пропасти појединца, односно, породице, након чега све постаје тамни вилајет, свет вечите људске таме уплетен с њеним демонима. Захваљујући симболички обликованим женским

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-1-19

Датум:

17.06.2015.

ликовима духовима, који су такође преузети из народних веровања у невидљиве силе. Настасијевићеве приповетке добијају, поред стварне животне подлоге и ону која би се могла схватити надстварном. Јединствену поруку која би се могла извести из Настасијевићевих женских ликова ауторка види у опомену "да се не чини грех јер ће удар на породицу управо бити преко "матере" у којој се "зачеђују" потомци, испаштатељи грешника".

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултате истраживања ауторка рада је изложила прегледно и јасно, обликујући кохерентну интерпретацију Настасијевићевих приповедака.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА –МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме - **ДА**

Да ли теза садржи све битне елементе - **ДА**

По чему је теза оригиналан допринос науци - Мастер рад Јелене Миљковић даје подробну аналитичку дескрипцију женских ликова и осталих елемената Настасијевићевих приповедака и открива, с једне стране, њихову заснованост у најстаријој фолклорно-митској и верској традицији, а с друге стране, њихову важност за структуру приповедака.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања - Недостатака нема.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана **ДА**
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или **НЕ**
- да се мастер рад одбија **НЕ**

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Стојан Ђорђевић, редовни професор

2. Др Данијела Поповић Николић, доцент

3. Др Данијела Костадиновић, доцент